

Kallis sõber Herman Rajamaa,

Hääde tervitustega saadan Sulle lõike New Yorgi "Vaba Eesti Sõnast" nr. 47, milles leidub Sinu intervjuu.

Selles punasega märgitud kohad ma püüan avaldada meie Bülletäänis. Enam ei saa teha, kuna meie ruum on väga kasin.

Tundis selle saatmise vastu eriti huvi see tore Lilian Esop. Leppisime siis kokku, et mina saadan. Tema asetab oma lõiked erilisse Koolide Keskuse kausta. Ta ju selle asutuse liige. Sääraseid inimesi leidub väga vähe.

Sai mõne päeva eest oma isalikult sõbralt Märt Raualt kirja, kirjutatud poole silmaga, nagu ta ütleb, kuna üks silm on pime ja teisega näeb veel osaliselt. Kirjutab, vaatamata 91 eluaastale, romaani, õigem lõpetab seda.

Arstid käskivat teda ikka aju tegevuses hoida, see hoidvat ta püsti....

Mulle kirjutab, et olen terve eluaja kirikut teeninud - ilma tasuta ja tänuta. Et olevat aeg puhkusele minna. Aga lisab juurde, et küllap mulgi olevat vaja meelepärast tegevust puhkusel alles.

Meelepärest tegevust... Samas kirjas ta ühineb minu seisukohaga, et meie eesti pastorite usutunnistus on: raha ja võimuahnus ja sallimatus... Küll olen mina neis kibedasti pettunud. Kodumaal ei püütunud nendega nii lähedalt kokku ja puudus võimalus neid tundma õppida. Aga siin - üks paha nähtus järneb teisele. Ja mida pastor ise ei tee, teeb ta naine, kellel keelel on aina sappi...

Meie väike rõõmuraasuke - sini-must-valge linnuke suri üleile. Oli üdal aega haige ja siis lõppes see kaunis ja kallis elu. Nutsime memmega mõlemad. Nii häid inimesi on harva, kui oli see linnuke. Ikka oli tema hää ja sõber. Matsi ta ged kauni karbi sees, memm pani kaasa kaasa roosa õit, lindi, sini-valge sidus ümber ja siis mam matsin teda ja nutsin. Uut me enam niipea ei soeta, ei suuda niipea ja ehk on haiguse psikuid veel korteris...

Soovime Sulle kõike hääd ja ette juba saabuvaid jõule!

Sinu

a. Rajamaa

Bülletään nr 47. 24. okp. 1972. Saadud 24. okp. 1972. Kõik on juba käes.

H. RAJAMAA EESTI KOOLIDEST USA-S JA KANADAS

— Eesti Koolide Keskus USA-s palus mind koostada käsiraamatu eesti täienduskoolide metoodika kohta. Ma nõustusin tingimusel, kui mul avaneb võimalus tundma õppida tegelikku olukorda ja õppetegevust ka neis koolides, milliseid ma 1970. a. kevadel ei jõudnud külastada, seletas meie toimetuse liikmele tuntud pedagoog Herman Rajama Rootsist, kes äsja viibis tutvumisreisil USA eesti koolides ja kes möödunud nädala teisipäeval tagasi lendas Stockholmist.

Kuulsime temalt, et oma teise külastusreisiga siinseis eesti koolides alustas ta 5. oktoobril Seattles, kust edasi läks Vancouverisse, tuli tagasi Portlandi, kust läks Los Angelesi, siis San Franciscosse, Baltimorese, Washingtoni ja lõpuks Wilmingtoni kaudu N. Yorki. Siit tegi ta reisi Torontosse ja Sault Ste. Marie. Taas tagasi siin maal külastas ta veel Albany-Schenectady eesti kooli.

Kui pärimise, millised muljed koolimees reisilt kaasa viib, kuuleme järgmist:

— Eesti koolid töötavad siin kas Eesti Majades või üüriruumes. Eriti head ja nägusad on ruumid Vancouveri Eesti Majas. Kõigiti soodsad üüriruumid on ka Seattles, Läti Majas, siis Portlandis linna rahvamajas, San Franciscos linna koolimajas ning Albany-Schenectadys. Wilmingtoni kool töötab ühe lapsevanema poolt tasuta kasutada antud väga sobivas eramajas. Washingtoni kool asub kahes eramajas, mis kooli seisukohalt ebasobiv poolitamine, mikspärast lastevanemad peaks tõsiselt mõtlema uute ruumide soetamisele, mis tagaks koolile veel suurema edukuse töös. Kitsamad on ruumid siin, New Yorgi E. Majas, kus õpetajad E. Kärneri ja Tiit Lingiga esotsas teevad oma parima õpetamistöö.

Eestiaegne õpetaja erus

Õppejõududeks on enamuses kutses inimesed. Kuid rohkesti on ka ameerika kutsega õpetajaid, kes sellel alal ka töötavad. Los Angelese ja Washingtoni eesti kooli juhatavadki ameerika õpetajakutsega isikud. Eesti õpetajakutsega isikuid on vähe järele jäänud meie rahvuslikule kasvatusväljale.

Suurimat rõõmu valmistab mulle aga kõikide õpetajate entusiasm ja ohvrimeelsus vabade laupäevade ja pühapäevade ning rohkete õhtutundide tasuta või sümboolse tasu eest andmine eesti koolidele. Nende tööd toetavad samuti entusiastlikult lastevanemad, kes teinekord suurte kauguste tagant lapsed kooli toimetavad.

Kahjuks kuulsin ka lastevanemaist, kes oma lapsi ei too eesti kooli ja eesti noorte hulka ja kes koduski ei õpeta oma lapsele eesti keelt! Ei tohiks kohkuda ühegi vaeva eest selliste lastevanemate äratamiseks ja laste eesti kooli toomiseks.

Jutlemise siirdumisel õpikuile märgib H. Rajamaa: Eriti Lääneranniku koolides kohtasin õpetajate ja lastevanemate hulgas teadmatuset vajalike uute õpikute ja õppe- ning lugemismaterjali suhtes. Ma loodan, et olukord sellel alal nüüd paraneb. Nõrk ja lünklik on tükati ka koostöö kodu ja kooli vahel. See peab olema järjekindel ja süstemaatiline koduga eriti üle 2 nädala töötavais koolis, muidu on tehtud töö tulu väike.

Kodu peab jätkama kooli tööd eestkätt puhta eesti keele mõlemapoolse kasutamisega järjekindlalt. Vanemate tähelepanu juhiks eriti kodus eesti keele lugemisoskuse süvendamisele, mida kool nabi aja tõttu ei suuda ükski teha.

Teismelistele enam tähelepanu

H. Rajamaad huvitas eriti veel 13—18-a. noorte rahvuslik kasvatus, kuna täienduskoolist lahkutakse juba 12. eluaastas. Ta märgib, et seetõttu jääb noor vaimse küpsuse ja isiksuse kujunemise tähtsamas ajajärgus rahvusliku kasvatusel mõju- piirkonnast eemale. Seda lünka ta-

sandab küll osavõtt rahvatantsu ja võimlemisrühmast, meie spordist ja laulukoorist. Kuid teismeliste noorte eesti keele oskuse süvendamisele vastavalt noorte eale peaksime küll enam tähelepanu omistama, et vältida noorte jäämist nn. kõõgikeelega, millega pole pärastises elus palju peale hakata. Sellel alal on mitmel pool (Baltimore, Wilmington, N. Y., Long Island, Sault Ste. Marie, Albany-Schenectady j.m.) moodustatud eriklassid õppimiseks kuni ülikooliikka jõudmiseni.

Torontos on 3-kl. täienduskool 105 õpilasega. Seesugune eriklasside või rühmade moodustamine peab kujunema ülemaailseks. Ja keeleoskuse laiendamiseks peab käsitähtsaks käima ka noorte juhtimine meie vaimuvarasalvede juurde.

27. märtsil 1973 saab meie kõigi aegade suurim naislühirik Marie Under 90-aastaseks. See suur tähtpäev peab kujunema rõõmupäevaks ka meie noortele. Võimalik on see ainult siis, kui nad on tundma õppinud kas või murdosas Marie Underi luulet.

Olgu see siin ainult üks näide. Ja meie pakilisemaid ülesandeid on Eesti Keele Kirikooli elustamine ülemaailmses ulatuses.

Segaabiellulised kaasa koos järglastega

H. Rajamaad huvitas ka eesti keelt puudulikult või mitte sugugi valdavate noorte küsimus. Need lapsed tulevad peamiselt segaabielludest. Kõnetatav märkis:

Meil tuleb moodustada neist erirühmad või koguni klassid. Torontos ongi juba neid kaks klassi. Suureks takistuseks on siin muidugi sobiva õpiku puudumine, millest peame lähemal ajal juba üle saama, eestkätt inglise keele piirkonnas. Segaabielluliste ja nende järglaste eestlusele võitmine on meie püha kohus.

Torontos on ka eriklasse eestlastega abielus olevatele kanadlastele. Paari aastase õppimise järele nad lahkuvad juba eesti keele oskajate-na, andes ruumi uutele. Praegu õpib nii Torontos 16 isikut. Niisuguseid eriklasse on vaja kõikides suuremates keskustes.

Torontos töötab etniliste gruppide toetamise raames praegu linna koolivalitsuse korraldusel eriklass kanadlastele eesti keele õpetamiseks 22 õpilasega, kes kas abielus eestlastega või muidu huvitatud eesti keelest. Selline eriklass on seal veel ainult ungari keele õpetamiseks.

Noored kaasa rahvuslikule tööle

Probleemiks on ka, kuidas noori kaasa tõmmata meie rahvuslikule tegevusväljale, mille juures peamurdumist on H. Rajamaa märganud kõikide juhtivate tegelaste juures. Ta jutustas:

Mulle näib, et õige tee selles on leidnud lääneranniklased. Kuidas see õnnestub, näitavad tuleval suvel Lääneranniku E. Päevad. Kuid koostöö võimaluste otsimisel ei tuleks kunagi väsida.

Kõik koolitegelased ja lastevanemad, kelledega kohtasin Kanadas ja mujal, kust oli osavõtjaid E. Päevadest, rõhutasid nende erakordselt suurt mõju noorusele. Sügisel, õpetöö alustamisel, olnud noored rahvuslikust seisukohast just kui uuesti sündinud!

Veel kuuleme, et oma pika reisi kestel on H. Rajamaa esinenud kõikides peatuskohtades ka rahvale ja kahes kohas eraldi veel õpetajale, nimelt N. Yorgis ja Torontos. Lisaks intervjueris teda Vancouveris kohalik raadiosaatja oma eestikeelse raadiosaate jaoks, mis teatavasti on kord nädalas. Seal ta kõnelnud rahvusliku kasvatusel eesmärkidest ja abinõudest. Washingtonis intervjueris teda Ameerika Häälsaatete okup. Eestisse.

Kaks tõsist probleemi

Meie rahvuslike probleemide kohta märkis H. Rajamaa: Mind vaevavad kaks murelikku küsimust: 1.

Meid on vähe, eriti vähe on meie lapsi, nagu märkasid kõikides kohtades peale 2—3 rõõmustava erandi. Seepärast tuleb teha kõik mis võimalik, et seda vähest oma rahvusele päästa.

2. Kui kaotame oma eesti keele, oleme kõik kaotanud. Kas ei tuleks lastevanemaid ja meie orgidel kogu maailmas neile kibedale tõsiasjale mõelda senisest veelgi enam?

Lõpetades avaldas H. Rajamaa täielikku rahulolu oma reisi kohta.

— See oli minule huvitav ja õpetlik. Ma nägin olukordade ja võimaluste suuri erinevusi. Kuid üks oli kõikjal ühine: Vankumata tahe meie noori rahvuslikus vaimus kasvatada ja õpetada.

Pärast kuus nädalat kestnud pikka ringreisi Ameerikast lahkumisel minu südamlikum tänu kõigile, kes mind väga südamliselt ja abivalmilt vastu võtsid, eesmärgi saavutamisele kõigiti kaasa aidates ja reisivintsutusi leevendades.

Heliplaat kiirusega 33⅓
valimik Jüri Mandre soololauludest

Mu südamevara laulab Heinz Riivald klaveril Asta Riivald

Hind \$6.50, postikuluga \$7.10

Tellida väljaandjalt:

Mandre Music — Sööt Memorial
Fund, Inc., 9245 W. Stayman Dr.,
Ellicott City, Maryland 21043.

Saadaval ka Vaba Eesti Sõna
talituses

EESTI KIRJANDUS
ON
VAINNE EESTI MAJA!

MEIE KAS TÕUSEME
VÕI LANGEME UHES
MEIE KIRJANDUSEGA!

Kaheksas aastakäik

Lisa 2

NR. 71
EESTI KIRJANDUSLIK ORGANISATSIOONIDE BULLETIN

SEPTEMBER 1972

ÜLEMAAILMSETE EESTI PÄEVADE MANIFEST

Vastu võetud Ülemaailma eesti Rahvuskongressil Torontos 14. juulil 1972 ja
hääks kindlustatud vabaduse suurmälestustsioonil Toronto raekojaplatsil 15. juulil 1972.

Ülemaailmseteks Eesti Päevadeks Torontosse kogunenud eestlased kinnitavad üksmeelselt ja kõigutamatult veendumuses, et eesti rahva õigus vabadusele, enesemääramisele ja iseseisvusele oma isade maal ja rahvuslikul territooriumil on igavene ja püsiv.

Meie mõistame hukka Vene kommunistliku okupatsiooni Eestis. Meil on kahju, et meie kokkutulekust ei saa osa võtta rahvuskassilased Eestist, sest nende elu ja liikumist kontrollib venelast juhitud terrorisüsteem.

Meie juhtime kogu maailma tähelepanu Eestis toimuvale rahvumõrvale ja palume kogu vaba maailma rahvaste abi selle inimõiguslike põhimõtete vastase tegevuse lõpetamiseks. Meie protesteerime selle vastu, et Eestit okupeeriv võõras võim esineb rahvusvahelisel foorumil eesti rahva volinikuna.

Oleme võõrsil eesti rahva liikmetena laiali paisatud üle mitmete kontinentide, oleme aga ka unkenud, et võime oma panustega rikastada meie asukohamaade kultuuripilti. Ärgu kadugu kunagi maailma kultuurikangast eesti eripärane värvilõng.

Tunnistame eesti keele ja kultuuri viljelamise igas olukorras kõige tähtsamaks rahvuspoliitiliseks eesmärgiks. Kuigi eesti noored kasvavad ja omandavad hariduse mitmetes keelepiirkondades, jäägu eestlus ja eesti keel neid ühendavaks sidemeks.

Meie kõigutamatuks tahteavalduseks on:

1. Eesti rahva enesemääramise õiguse ja poliitiliste vabaduste tagasivõitmine;
2. eesti keele ja kultuuri säilitamine ning edendamine;
3. eesti rahva loovate jõudude koondamine ja toetamine ühiskondlikul, kultuurilisel, majanduslikul ja igal teisel tegevusalal.

Eeltooduks peab meid õhutama ja aitama meie kindel usk eesti rahva püsimisse. Olgu see ülemaailmne kokkutulek elavaks tõendiks eestlaste südameis leegitsevast rahvastundest.

- - - - -

ARMASTAGEM OMA ISADE MAAD !

Kunstnik, mõtleja ja kirjanik E l l a I l b a k, kes meie suurima tantsijatarina on vallutanud mitte ainult vaba Eesti vaid ka Lääne-Euroopa ja kaugemadki teatrilavade ja publiku, pihub oma mälestusteoses "Otseku hirm kisendab...", kirja pandud Prantsusmaal 1972:

"Ehkki mu ihu pole olnud ei tules ega meres, on hing olnud seda pikad aastad. Kodu saatus on nõudnud aastaid võitlemist Jumalaga, et sealgi alluda Tema tahtmisele. Aratundmine ütleb, et ainult see, mida armastame, millega arm meid seob, on jälgitult meie. Mida igatseme, tarvitame, käega katsume, seda võib kaotada. Ainult mis meie südamega on üks, seda ei saa rüvetada ega võtta."

- - - - -

H E L M I M Ä E L O AVASÖNAD ÜLEMAAILMSETE EESTI PÄEVADE RAAMATUNÄITUSELE.**Lugupeetud kaasmaalased!**

Eelkõige tänan austava kutse eest selle tähtsa sündmuse avasõnade ütlejaks! Uhtlasi toon ma kaasa südamlikke tervitusi Rootsis asuvatest kirjanikelt ja Eesti Kirjanike kooperatiivilt. Aga eriline heameel on minul edasi anda Artur Adsoni parimad soovid. Teame ju, et selle näituse teoks saamiseks andis tõuke "Eesti Päevalehes" ilmunud Artur Adsoni artikkel.

Tervitajate nimel on minule kohustuseks tehtud ka tänu ja tunnustuse avaldamine näituse toimkonna esimehele Kaarel Eermele ja tema kaasabilistele, toimkonna liikmetele. Artur Adsoni artikkel oleks võinud jääda "hüüdjaks hääleks kõrbes" kui poleks leidunud selle raske koorma vedajaid.

Näitusele on välja pandud umbes üks kolmandik eesti keeles ilmunud raamatutest. Seetõttu on see valiknäitus. Bernard Kangro poolt koostatud bibliograafia alusel oli 1971. aasta lõpuni eksiilis ilmunud embes 1820 raamatut, nii suurteosed kui ka väiksemad väljaanded kokkuarvatult.

Minule isiklikult on see teine eestikeelsete raamatute näitus väljaspool asukohamaa piire kaasa elada. Esimene toimus 1957. aastal Helsingis. Tol korral esinesid samaaegselt kõrvuti eesti raamat eksiilis ja eesti raamat kodumaal. Näitused olid korraldatud muidugi eri paikades, kuid võistluse vahekorras. Kodumaa näituse korraldajaks oli Olga Lauristin Tallinnast.

Nii oli mul võimalik neid mõlemaid oma silmaga näha ja võrrelda. Jälgisin ka Soome ajakirjanduse kriitikat ja kuulasin külastajate arvamisi. See kõik oli meie kasuks. Meie näitus oligi algupäraste teoste poolest rikkalikum ja väliselt ilmet soliidsem.

Nõukogude Eesti andmetel oli kodumaal 1944-1956 aastani ilmunud 87 algupärast ilukirjandusteost: romaane, novelli- ja luuletuskogusid. Mäletamisi puudusid seal pool üldse memuaarteosed.

Vastavalt samale ajavahemikule oli eksiilis ilmunud ilukirjandusteoseid, nende hulgas ka mälestusteosed, 194 raamatut. Edasi, 1964. aastani on kodumaal ilmunud 363 algupärast teost. Eksiilis aga sama ajani 366 teost. Vahe ei ole enam nii silmapaistev kui esialgu, kuid näitab selgelt, et **VAIMULOOMING ON EDUKAM VABADUSES**. Võtame ainult arvesse, et paguluses on umbes 6% Eesti Vabariigi elanike arvust, et ka suurem osa kirjanikke jäi kodumaale jne.

Olen esitanud andmeid. Arvud ei jää ehk meelde, kuid olen veendunud, et võrdlevad vahekorrad jäävad pildina mõtteilma. Eesti rahvast on laiali pillatult umbes 20-s eri riigis. Kuid sellest hoolimata oleme ligi 30 aasta jooksul uuesti üles ehitanud ja edasi arendanud **OMA KEELE JA OMA KULTUURI**. Kasutades Pedro Krusteni väljendust, et eesti kirjandus on suur **EESTI MAJA**, lisaksin omalt poolt sellele, et eesti kirjandus on **VAIMNE EESTI MAJA**, mille katuse alla varjule on astunud ka need, kes selle ülesehitamisest ei ole osa võtnud, küll aga on selle tunnustuse aust endalegi saanud. Siin julgeb küll öelda, et vaevalt on ühelgi teisel nii väikesel rahval hulgal vastavat panust kaalule panna.

Bernard Kangro ütleb selle nähte kohta, et eesti ilukirjanduse ilmumine eksiilis ei ole mitte ainult poliitiline ega ka rahvuspoliitiline võitlusvahend, vaid on psühholoogiline ja sotsiaalne tarve, mis apeleerib inimese õigusele elada oma kultuurimiljöö. Ta lisab, et eesti raamat on kõige tõhusam vahend maailma südametunnistusele koputamiseks igale rahvale eluõiguse ja vabaduse nõutamisel.

Eelöeldule tuginedes on põhjust tunnustavalt esile tõsta Kanada eestlaste uudset katsetust välisvõitluse vahendiks rakendada käest-kätte liikuv ilukirjanduslik teos: Arved Viirlaiu romaan "Ristideta hauad". Teame, et see Viirlaiu romaan on tõlgitud mitmesse võõrkeelde ja on kõikjal leidnud tunnustust ja head vastu võttu ning on seeläbi avanud lugejate silmad terrorile ja ülekohtule, mille osaliseks on saanud meie rahvas.

Ja lõpuks. Vaadates kainealt kaugemasse perspektiivi on selge, et eksiilkirjandus ei saa kesta igavesti. Kuid see võib elada veel palju aastaid kui leidub jätkuvalt hooldajaid praeguse sugupõlve poolt kaunilt üles ehitatud **VAIMSELE EESTI MAJALE**, kui need hooldajad panevad juba nüüd praktiliselt käed külge, et asendada uuega iga äralangev vana ja väsinud "kivike". Selles lootuses ma avan Ülemaailmse Eesti Päevade raamatunäituse ja ütlen kõikidele "teretulemast!"

B.E.O. BULLETIN NR. 71

BALTIMORE EESTI SELTSI korraldusel toimub Eesti Majas laupäeval
2. septembril 1972. algusega kell 6:30 õhtul traditsiooniline
- K A L A T O I T U D E Õ H T U -

Hõrgutisteks on: krabi,
krabisupp,
kala,
vaadiõlu,
jõhvika jook

Meeleoluks: Filmikatkendeid Ulemaailmsetest Eesti Päevadest Torontos 1972.

Pääsmed: täiskasvanuile \$5.00, õpilastele \$2.00.

Kõik teretulemast! Noorusliku tervitusega, T i i u A n n i k o , B.E.S. laekur.

- - - - -

BALTIMORE EESTI SELTSI KIRJANDUSTOIMKOND korraldab Eesti Majas laupäeval,
16. septembril 1972. algusega kell 7:30 õhtul

e r a k o r r a l i s e k u l t u u r i ü r i t u s e n a
E L L A I L B A K U K I R J A N D U S Õ H T U

Avasõna: Aleksander J. Leinjärv.

E l l a I l b a k u l t ettekanne teemal " I L U " .

Muusikalisi ettekandeid klaveril ja viiulil: Juta ja Casimir Z a c h a r s k i .

Koosistumine kohvilauas, mille katmiseks palutakse kaasabi neilt, kellel see võimalik.

Mag. Mall J ü r m a kirjutab ajakirjas "Tulimuld" (1/2-1956 ja 1-1967), et
E l l a I l b a k u s , kui meie suurimas tantsijatari ei aimatud sellist kirjan-
duslikku annet, nagu ta seda on ilmutanud oma mälestus- ja tõekspidamisteoses "Otse-
kui hirv kisendab..." ja romaanides "Tuvi Malm" ja "Kumisev kannel". Need on kõrge-
tasemelise kunstniku kirjutatud ebatavalised raamatud, teatud mõttes ainulaadsed
eesti kirjanduses. Suure kunstnikuna on nende autoril tulnud alata luua, põleda,
kujundada, kogeda ja õppida. Ta teoseid tuleks õieti pidada võtmeiks autori kunst-
niku loomuse kui ka ta kunstiliste ja elusse üldiselt puutuvate tõekspidamiste lahti-
mõtestamiseks. Need panevad lugeja mõtte liikuma usu, ilu ja kunsti joonel. Omanda-
nud mõjustusi idamaisest filosoofiast, on temast kujunenud sügav mõtleja.

Kunagi vallutanud Lääne-Euroopa teatrilavad ja publiku, on Ella Ilbak leidnud
endale uue koha elulabürindis ja seda kirjanikuna, kellel on nii palju ütelda eesti
lugejale.

Meile tahab ta kõnelda kustumata i l u j ä n u s t .

- - - - -

E E S T I M A J A U U D I S E D

Meie algame Baltimore Eesti Maja 8. aastapäeva
tähistamist

S Ü G I S H O O A J A A V A P E O G A

laupäeval, 23. septembril 1972 kell 8 õhtul Eesti Maja ruumides.

E s i n e b Toronto Eesti Rahvatantsurühm " K U N G L A " Toomas Metsala juhatu-
Kirev kava. - Koosvõlbimine einelaua ja tantsuga. sel.

Kohtume jälle sõpradega sellel peol.

Eesti Maja korramise fondi toetasid 1972. aastal:

13. hr. Jyri Kork. \$ 20.- 15. prl. Marie Püvi \$ 5.-
14. hr. Stanley C. Sams \$ 12.-

ABIPRAOST MAX EMIL SAAR

BALTIMORE-WASHINGTONI MARKUSE KOGUDUSE ÕPETAJA AMETISSE SEATUD.

Ametiseseadmisele eelnes õpetaja M.E. Saare vastuvõtmine LCA Marylandi Sinodisse 10. juunil 1972 Newarkis, Delaware. Sinodi president dr.phil. Paul M. Orso kõneles kaasaalavalt Eesti riigi, rahva ja kiriku kannatustest ning imetles nende meelekindlust ja usujulgust. Õpetaja Saar on raskesti kannatanud sõjapõgenik-pagulane Eestist. Ta kuulub vabasse eesti kirikusse. Me võtame ta vastu ka meie hulka kui venna ning kolleegi. Järgnes üksmeelne vastuvõtt ca 400 liikmelt, kes esindavad 173 kogudust kolmest osariigist (Delaware, Maryland ja Washington, D.C.), ca 115,000 liikmega, kellele ulatuvad andmed meie Eesti saatusest.

Ametiseseadmine ehk introduktioon, kodumaal ka kiriku peale laulatamiseks nimetatud, toimus pidulikul jumalateenistusel Baltimore Markuse valgete lilledega kaunistatud kirikus 25. juunil 1972 palveliste rohkel osavõtul. Seda toimetas Marylandi Sinodi president dr.phil. Paul M. Orso lühikese tseremooniaga, kus õpetaja M.E. Saar töötas ametit pidada Pühakirja ja kehtiva korra kohaselt ja kogudus kinnitas, et ta ametiseseatava vastu võtab. Järgnevalt tervitas dr. Orso Marylandi Sinodi nimel soojade sõnadega kogudust ja õpetaja Saart, kellele käesolev olevat elus esimeseks introduktiooniks. Vabadusse pääsemine tähendas õpetaja Saarele ja teistele eesti põgenikele tagakiusamise lõppu. Õpetaja üksinda ei suuda teha hääd tööd, vaid ta vajab ka koguduse tõhusat kaastööd. Marylandi Sinod on olnud uhke Markuse kogudusele ning õpetaja emeeritus Uno Plank'ile, ta loodab, seda olla ka õpetaja Saarele.

USA I Praostkonna esindajana jutlustas õpetaja emeeritus Uno Plank, rajades introduktioonijutluse Hebr. 13,8: "Jeesus Kristus on seesama eile ja täna ja igavesti!" Õpetaja M.E. Saar vastas dr. P.M. Orsole tänuga tervituste, tunnustuse ning suure kaasabi eest Markuse kogudusele. Ta ei ole mitte säde, mis süütab, vaid ta tahab olla juhtmeks, mille kaudu Jumalasõna voolab palvelistesse. Tervitas õpetaja em. E. Plank'i, kes 22. juunil sai 70-aastaseks ja abiesimeest F. Poldemanni, kes 70-aastaseks saab 29. juunil 1972. Baltimore'i Eesti Naiskoor Evald Tammaru juhatusel laulis kauniti kaks palvelajlu - L. van Beethoveni "Mu palve tõusku taevasse" ja F. Saebelmanni "Helde Isa taeva sees", organist Juta Zacharski orelisaatel.

Järgnes naispere poolt kaetud rikkalik kohvilaud, millele avapälvuse pidas dr. Orso. Õpetaja em. U. Plank tervitas USA I Praostkonna ning praost A. Hirno nimel. Washingtoni Markuse koguduse poolt ütles tervitusi juhatuse esimees A. Valge. Kirjalikult olid tervitanud prof.dr. A. Võõbus, kog. esimene õpetaja E. Pähn ja Seabrooki õpetaja Hans Rebane. Naiskomitee nimel andis pr. Nelli Leetsaar punaseid roose õpetajaproua Helle Saarele, avaldades rõõmu teda näha. Esimees A.J. Leinjärv kõneles kogemustest ameerika kirikus, kus näib valitsevat südamesoojust ning kristlikku armastust. Lõppsõna ütles abiesimees Fred Poldemann, tänuga korraldajatele ja osavõtjatele. Kirik on nagu pärlikarp, väljastpoolt mitte kaunis, ent selles on pärlid, neid peame hindama.

A.J.L.

27. juunil 1972.

- - -

INSENER FRED POLDEMANNI JA ÕPETAJA EMEERITUS UNO PLANK'I JUUBELID

Insener Fred Poldemann pühitses 70 aasta sünnipäeva ta kodus lähemate sõprade ringis 29. juunil 1972, saades hulga tervituste ja kinkide osaliseks. Suuliselt tervitasid: õpetaja emeeritus Uno Plank, kes tõstis esile juubilari ustavat kaastööd Markuse koguduse esimehena ja abiesimehena, ja Wassili Williamson, kes andis üle juubilari sõprade poolt täidetud kingiümbriku.

Õpetaja emeeritus Uno Plank sai 70-aastaseks 22. juunil 1972, aga ta pühitses seda tähtpäeva 1. juulil vastuvõtuga ta kodus 3601 Elmora Avenue. Osavõtt juubelist oli ülirohke, õnjetitlejaid oli palju Markuse koguduse ja sõprade perest, kaugemaltki, eriti Washingtonist, D.C. Ta sai paljude kirjalike ja suuliste tervituste ning rohkete väärtuslike kinkide osaliseks.

Baltimore Eesti Laulumehed, kelle liige ta on ja B.E. Naiskoor tervitasid juubilari Evald Tammaru juhatusel.

A.J.L.

- - -

BALTIMORE'I EESTI KOOL 1972/73. KOOLIAASTAL

Baltimore'i Eesti Koolis algab õppetöö

pühapäeval, 1. oktoobril, kell 10 hommikul.

Palutakse kõiki õpilasi selleks ajaks kooli ilmuda. Uutel õpilastel registreerida koolinõukogu esimehele Gottlieb Peetsile, telefonil CL 4-3150 25. septembriks. Koolitöö sel õppeaastal toimub üle pühapäeva, algusega kell 9:20 hommikul. Endisi ja uusi õpilasi tervitab

B. E. KOOL.

M A G. H E R M A N R A J A M A A 7 0 A A S T A N E .

Tuntud koolimees, õikute autor ja innustatud haridustegelane mag. Herman Rajamaa, keda ka meie eesti kooli pere võis 1970. aastal Eesti Majas tervitada ning armutada indu ja teadmisi meie küllaltki raskes töös, tähistas 4. augustil 1972 oma 70 aasta sünnipäeva.

Bülletään ulatab nende ridadega auväärsele koolimehele ja Bülletääni sõbrale südamlikke õnnitlusi! Veel palju tööaastaid!

K a r l R i s t i k i v i luuletuskogu "INIMESE TEEKOND" ilmub autori 60 a. sünnipäeva tähistamiseks. Raamatus trükitakse ära õnnitlejate nimed ja antakse talle üle järelpäeval 16. okt. 1972. Ettetellijail ning õnnitleda soovijail palutakse endast kirjastusele aegsasti teatada ja tellimine saata, kasutades siia juurde lisatud tellimiskupongi.

"INTERNATIONAL EXPOSITION" ja eestlaste osa selles.

Towson State College'i ja All Nations Festival'i ühise üritusena toimusid igal augusti pühapäeval rahvusvahelised pidustused, kus iga pühapäev oli pühendatud eri kontidendile. 6. aug. oli kavas Euroopa. Kuigi eestlased olid kas äsja tagasi jõudnud suurpidustustelt Kanadas või pakkisid lahti Maailmalaagri pampo ning paljud suvitamas või muul üritusel, mis toimus eestlaste peres, tuli väike grupp eestlasi kokku ja 6. aug. oli Eesti näitus 1500 osavõtjale avatud. Kauneid käsitöö ja rahvuskunsti esemeid toodi perekond V. Esopi, V. Liiva, A. Ulmi ja J. Stiimi kodudest. Nendele tuli lisaks käsitöid pr. R. Laarendilt ja prl. A. Pärnalt. Hr. H. Ederma tõi Eesti Majast nahkesemeid ja ingliskeelseid Eestit tutvustavaid lendlehti. Kaunid käsitööd, hr. Stiimi õllekapad ja maalid, rahvariides nukud - kõik maitsekalt üles seatud, pälvisid külalastajate kiituse. Lisaks pakkusid Voldemar ja Martin Liiv "Dzoovika dzouki" ja prouade Stiim, Ulm ja Kiima valmistatud pirukaid ning torte. Teiste Euroopa maade laudadelt müüdi alkoholseid jooke. "Saba" eesti laua juures ei lõppenud enne kui gallonite kaupa valmistatud kuremariin otsa sai. Küsimustele vastasid pr. Valve Stiim ja prl. Heli Pulk ja muidugi ka teised eelpoolmainitud. Kuigi laudadel oli mitmeid nägusaid rahvariides nukke pälvisid erilist tähelepanu Ulmi pere 4 noort tütart - kõik kaunites rahvarõivastes. Fotoaparaadid plöksusid alatasa, TV kaamerad töötasid ja ajalehe veergudel toodi pilte eestlastest. Kahjuks ei saanud eestlased esineda programmis, kuna "rahvas oli laiali". Ent kava vaheaegadel saime "trumbiga" haldkama. Nimelt õpetas pr. L. Esop eestlaste näituse laua juures väikestel telgedel kanga kudumist vaheldumisi helistades kannelt. Ja vaheaegadel kostus "eestlaste nurgast" kahehäälsel eesti rahvalaulu kandle saatel prouade Lilian Esopi, Ester Ulmi ja Meeta Liiva ettekandel. Tore oli - kuigi kogu korraldamine toimus kiiruga. Olgu siinjuures tänatud iga üksik kaasaaitaja, olgu rõõm hea kordamineku pärast teie tänu.

Pühapäeval, 27. aug. olid esinejateks Ameerika mandrid. International Division YWCA informatsiooni-laua kõrval oli üles seatud haruldane näitus: hr. V. Raudkivi kaunid puust esemed - nime all "Looduse kunsti"ÜÜd" - rinnaõelad, väikesed ja suured küünlajalad, lauakambid, linnud, loomad, huvitavakujulised kausid - kõik toodud välja peale aastatepikkust maapõues viibimist; üht looduse noolt kujundatud ja Valter Raudkivi andeka silma ja käe abil kaunistatud kodukunstimistamise kunstitöödeks viimistletud. Oli peolistel palju vaadata ja imetleda, mida uustulnuk Ameerika mandrile oli suutnud luua oma talendiga Marylandi puutööstusest.

Meeta Liiv

B.E. SELTSI JUHATUS TÄNAB.

Seltsi traditsiooniline isadepäev laupäeva 17. juuni 1972 õhtul Eesti Maja Peter Weirmani hoolel rohelisse kasvanud tagaaias õnnestus korraldajate suureks rahulduseks meeolult, hea äraoleku seisukohalt kui ka tuluandvalt. Seltsi juhatus abistaval hoolel naispere poolt serveeritud õhtusöök, söetulel kipsetatud loomaliha, poolavorst, krabid ja krabisupp olid hõrgutavad ja kobrutav vaadiõlu ning kodumaine jõhvikamariin kustutasid janu hästi. Aga toitu sai ka vaim. Dr. Gesundheit ja prof. Krankheit (I. Lipping ja J. Kork) esitasid "Senitundmatuid fakte Eesti ajaloost" suure huumoriga, manades esile näeruprahvatusi. Noor lauljatar Anu Oinas Washingtonist esines meeolukate lauludega. Seltsi juhatus surub tänutundes korraldajate ja osavõtjate käsi. Edust innustatud, kavatseb seltsi juhatus eeloleval augustil või septembris korraldada kalatoitude õhtu, kutsudes sinnagi vanu ja uusi sõpru, kes hindavad head äraolekut.

- - -

EESTI KUUDITAMISOHVRITE MÄLESTAMINE

1941.a. 14. juunil Eestis toimunud massküüditamise ohvrite mälestamiseks toimus pühapäeval, 11. juunil k.a. Markuse kirikus jumalateenistus. Jutlustas abipraost Max E. Saar. Noor leedu solist Elena Turgela laulis Jutta Zacharski orelisaatel haaravalt Bach-Gounod' "Ave Maria" ja Cesare Franck'i "Panis Angelicus". Teenistusest oli oma kuulajaid informeerinud ka kohalik Leedu raadiosaatejaam ja sellest võttis osa ka leedu rahvusest palvelisi eesotsas nende juhtivjõu Vladas Bacanskasega. Solist Elena Turgela laulis 4. juunil Washingtonis katoliku peakirikus Balti rahvuste ühisel küüditamisohvrite mälestamise jumalateenistusel, kus eestlaste esindusel esinesid Baltimore laulumehed ja Naiskoor (ühendatud koorina). Sealt sai eestlaste südamed võtnud leedu lauljatar kutse esineda ka meil. A.J.L.

- - -

VÖIDUPÜHA TÄHISTAMINE.

Jaaniapäeva ja võidupüha tähistamine toimus EVU Marylandis korraldusel Laurel Acres'is, kuhu paljud eestlased on muretsenud krundid. Kuna vihmajärged takistasid jaanipeo korraldamist ettenähtud ajal, 24. juunil, siis toimus see nädal hiljem. Ilus ilm soodustas peoliste kogunemist, kes Armin Morgeni helisüsteemis antud meeleolumuusika saatel nautisid einelauas pakutud jooki ning lasid suitsuangerjail hea maitsta. Pimeduse saabumisel ütles õhtu avasõnad EVU esimees A. Kuklane ning palus tuld süütama kohalviibiva vanima sõjaveterani Mihkel Pärnpuu. Sisuküllase peokõne pidas Heikki Leesment Washingtonist. Kõneleja võis esile tulipunkte kaasa ja poliitilises elus ning näitas ära eesti rahvusgrupi osatähtsuse üldises kommunismivastases võitluses. Meeleoluline koosviibimine kestis Mart Sade akordionihelide saatel varavalgeni. Kõlasid sõdurilaulud ja keerles tants haljal murul.

- - -

NELJANDA JUULI TÄHISTAMISEST MARYLANDIS

Kaasmaalase Bernhard Lige korraldusel toimus USA iseseisvuspäeva tähistamine ka tänavu palvekoosolekuga pühapäeval, 2. juulil 1972, Lige Eesti ja USA lippudega kaunistatud krundil, mererannas, Riviera Beachis, Marylandis. Kohalike kaasmaalaste hulgas oli ka külalisi New Yorgist, eesotsas sealse baptisti koguduse jutlustaja Leonhard Heimmetsaga, Lakewoodist ja mõned mujaltki. Vaimulik-äratuslik osa toimus keelpillide mängu ja laulude saatel. A.J.Leinjärv kõneles ameerika kiriku tekkimisest, ta iseloomujoontest, eriti aga seal valitsevast stjuuardlusest ja soojuse ning südamliku sõpruse vaimsusest. Järgnes koosviibimine einelauas laulude saatel.

A.J.L.

- - -

AHNUS. "Ükski kirg ei paljasta väikeses inimeses looma rohkem kui ahnus. Kuulsus muudab ta edevaks, ta hakkab endale omistama voorusi, missuguseid tal tõeliselt pole, kuid see ei ole kaasinimestele hädaohlik ja tekitab neis vaid õlakehitust või muiet. Religioon on suur jõud ja inimsoo ainuke lootus, oma erisuguste tõlgitsustega võib aga viia ummikusse, kuid sellenagi on ta puhastustuli, millest inimene oma hinge otsingul peab läbi sammuma."

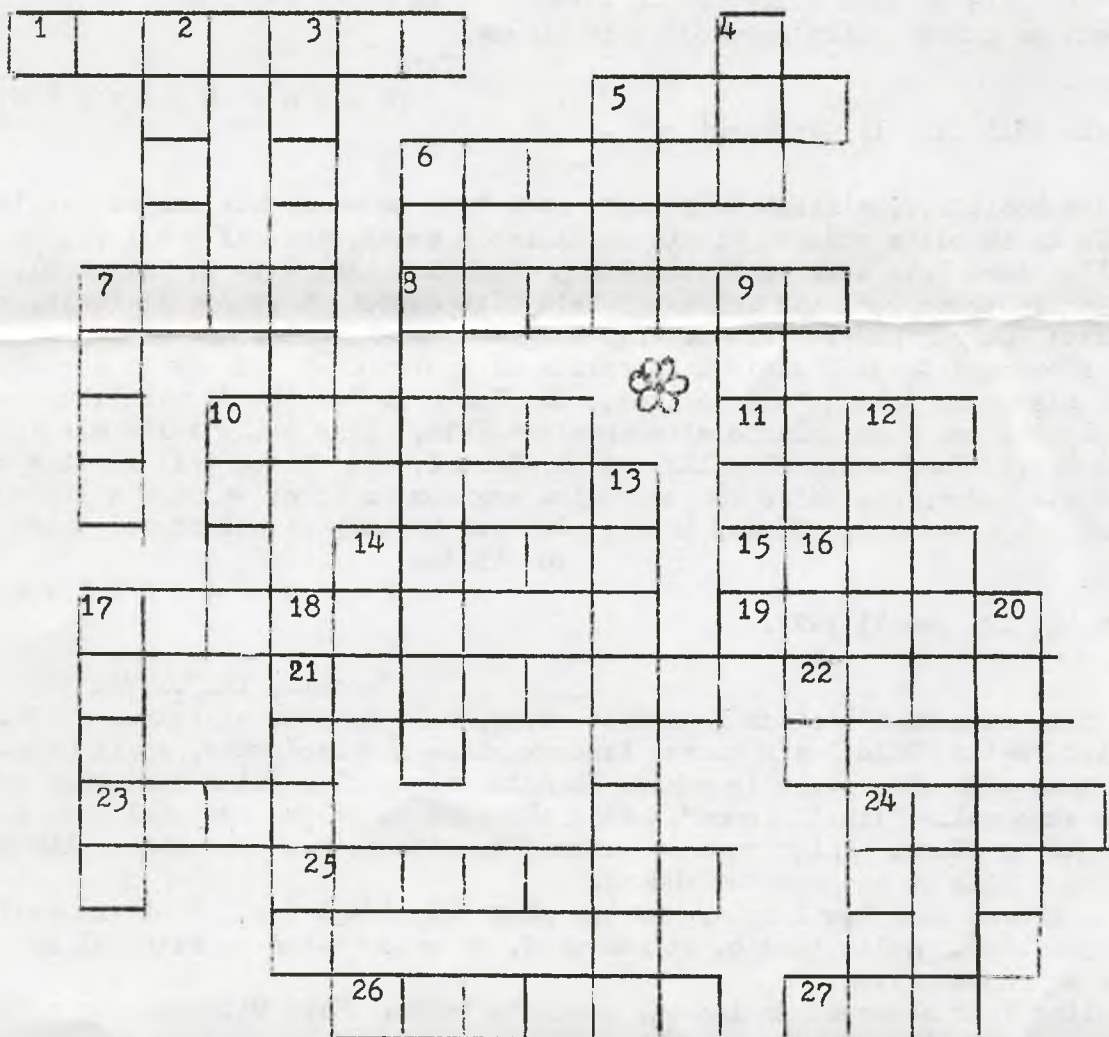
A u g u s t G a i l i t
"Kas mäletad, mu arm" II, lk. 272

- - -

NOORTE LEHEKULG

Laagri ristsõna

Koostanud Tiina Liiv

Alla: 1. Anton ____ peaväljak, 2. linn Eestis, 3. laagri pood on siin, 4. Hispaania hurraa, 5. filmi koht, 6. Maailmalaagri nimi, 7. pori kogu, 8. rahvatants, 10. seda oli laagris palju, 12. valge koorega puud, 13. skautlik hüüdlause, 16. pikk sõit, 17. paistab taevas, 18. sohva, toolid, lauad, 20. laagrite koht, 24. metsloom.

Põiki: 5. puust nukk; Kotkajärve ____, 6. Kotkajärve maapind, 7. saunas, 8. UEP koht, 10. laagri algusel ja lõpul, 11. üine tegevus, 14. kulunud riie, 15. doktor, 17. laagris joodi süügi ajal, 19. ehe, 21. teeb skautidele pahameelt, 22. mõte, 23. mehe jakk, 24. koduloom, 25. telgi ümber aeda tegema, 26. siit maalt tuli palju noori, 27. osa metsast.

"KOTKAJARVE" MAAILMALAAGRI STATISTIKAT kõõgist:

Uhe pleva jooksul tarvitati 3750 tassi ja samapalju taldrekuid, Kogu laagri aja jooksul see arv oli 75,000. Plevas tarvitati veel 200 pätsi leiba, 150 gallonit piima, 64 kapsapead, 6 gallonit kartuliputru, 400 naela liha, 2500 viinivorsti, 40 naela herkolaid, jne.

ILMATEATEID LAAGRIS: "Sõpruse soojenemise tõttu on loota temperatuuri tõusu".
"Kui palju porised, tuleb rohkem pori teedale." - "Õine taevas tuleb pilvitu,
pöösastes säravad tähed (soovitus - kanna tumedat riidetust!).

Saltsjö-Boo. 17.5.72.

Suur tänu minule saadetud bulletääni eest! On huvitav jälgida teie intensiivset ja püsivat tegevust ja kommentaare sellele. Soovin jõudu ja energiat jätkamiseks!
A r v o M ä g i

--
Lakewoodis, 7. juunil 1972.

Soovin Teile ja teie Bülletäänile suvepuhkuseks kõike seda, mida ma omale sooviks kui ma kunagi peaks suvepuhkusele minema.

Teie

H e i n z R i i v a l d

Lisaks siin Bülletäänile postmargi raha.

--
Isalik hoolitsus, millega Teie eesti raamatute ja nende kirjutajate heale käekäigule kaasa olete püüdnud aidata on üldiselt teada, aga mulle oli siiski liigutavaks üllatuseks Teie suur heatahtlikkus ja ind minu tähtpäeva tähistamisel. Ja mul on nüüd tahtmine veel kirjagi kaudu Teie kätt suruda ja ütelda lihtsalt, kuid südamlikult: Olge meheks! Tänu ka kogu kirjandustoimkonnale.

Oma sõprade Juta ja Casimir Zacharskite kätt olen nüüd tänulikult surunud iga kord, kui olen neid juhuslikult kohanud. Ei jõua nagu ära tänada piduliku meeleolu eest, mille nad oma muusikaliste ettekannetega löid. Tänu neile selle kirjagi kaudu.

Jyri Korgi sõnades oli südamlikkust ja sõprust, mis hiljem tuli ilmsiks ka kogu koosviibijate peres, kes ühise sõprusringina kogunes mu ümber ja soovis lauluga mulle veel palju aastaid. Täna, täna! Oli hea kogeda, et mul on nii palju sõpru.
Tervitades

P e d r o K r u s t e n

Washingtonis, 12. juunil 1972.

--
Toronto, 11.7.1972.

Lootsin, et saan külastada Teid Baltimores, kuid kahjuks ei tulnud välja. Sõidan siit Peeter Põllu laste kutsel Vancouverisse nädalapäevaks, sealt Chicagosse vända vaatama - ja siis jälle lennukiga Skandinaavia poole. Olen seni väga rahul, et võtsin ette selle "liblikalennu". Kuid sündmusi on palju, aga veel enam olen kohanud armsaid sõpru. Palju uusi on astunud tervitama, kes tunnevad mu lihtsaid romaane. See kõik on soojendanud südant.

Nädalapäevad olin New Yorgis, kus iga päev oli midagi ees. Kohtasin sealgi palju kaasmaalasi. Mulle tundub, et avarused, ka vaimuavarus on siinpool suurt vetevälja suurejoonelisem.

Tervitan Teid südamest ja loodan, et olete terve. Minu viimane romaan "Homme päev" ilmub novembrikuu sarjas.

H e l m i M ä e l o .

--
Saadame siinjuures BEO Bülletääni toetuseks tšeki - , tänades meile senini saadetud eksemplaride eest! Palun ka kartoteegis märkida meie uus aadress.

Arkamisaegses Eestis mängis suurt osa mitte ainult suurlinnaline rahvuslik tegevus vaid ka väikelinnade pasunakoorid jm. taolised ettevõtted. Olene imponeeritud mitmest väiksema eestlaste keskuse häälekandjast. Tõenäoliselt ei ole eestlus USA-s olemas ainult NYis nagu mõni seda kipub arvama.

Kõike head soovides -

4. augustil 1972.

M a r j u ja T õ n u P a r m i n g .

T O I M E T A J A T Ä N A B .

haid sõpru, kes palvete, häade soovide, sooja osavõtu ja kinkidega aitasid kaasa ta ravile haiglas, nii et ta sealt hiljuti koju tulla ja oma südamelähise tegevuse juurde jällegi asuda on võinud! Südamlik tänu kõigile!

Ta vaim on küll enamvähem valmis, ent liha on veel nõrgavõitu, mispärast ajakirja käesolev number ei ole selline kui ta olla oleks võinud ja pidanud olema. Eriti on ajakirja 1971/72 aasta aruanne pidanud jääma oktoobri numbrisse. Aga on hää ennast jällegi tunda sõprade hulgas ja teada, et südamlikke sõpru on nii rohkesti.

A. J. Leinmäe.

KUMME AASTAT JAAN ROOSMANI SURMAST.

Baltimore eesti väheldase rahvusgrupi seltskondlik elu ja saavutused, kaunis Eesti Maja eriti, on seotud Jaan Roosmani nimega. Olnud 1935.a. loodud B.E. Seltsi aktiivsemaid asutajaid, täitis ta selle seltsi sekretäri ülesandeid kuni oma surmani 11. augustil 1962. Innustatud eestlasena, hää sõbrana ja tubli töömehena oli ta seltsi hingeks tervelt 27 aastat, eriti silmapaistvalt alates 1945. aastast, mil selts ta väikeses kodus 427 S. Lehigh St. üürilisena peavarju leidis.

Teine maailmasõda tõi seltsile hoopis laienenud tegevusvälja. Selts asus võitlema Eestile toimund vägivalla vastu, esinedes riigivõimudele märgukirjadega ja ühtlasi nõudis Saksamaa laagreis viibivale põgenikele õigust sisserännuks ja nende rehabiliteerimist. Kui DP-seadusega vaanesid ukseid põgenike sisserännuks, hankis B.E. Selts (inkorporeeritud 1945), eesotsas oma kauaaegse sekretäri Jaan Roosmaniga, rohkem kui neljasajale eestlasest põgenikule käenduses. Põgenike kohalejõudmisel oldi neile jõu ja nõuga abiks toidu, peavarju ja töökoha leidmisel. Neile, kes vanaduse, haiguse või invaliidisuse tõttu polnud ümberasustatavad, korraldati toidu ja riiepakke saatmisi Saksamaale.

Sel alal tegutses Jaan Roosman, ehk Jaan, nagu teda populaarselt kutsuti, tõelise halastaja samaarlasena Piiblist. Polnud sugugi harvad juhtumised, mil põgenik magas Jaani voodis, Jaan aga ise köögis toolidest tehtud asemel. Kui suri linna hoolekandevaline E.V., siis lausus Jaan "et matame siiski ta ära", korjates raha mere-meestelt, aga küllap vist pani välja oma napist taskust.

Põgenike saabumine tõi uusi probleeme ja elevust seltsi ellu. Rahvusgrupi arvu tõusu ja seltsi tegevuse laienemise tõttu jäid senised ruumid Jaan Roosmani kodus kitsaiks. Tekkis esialgul võimatus tunduv kavatus - soetada oma Eesti Maja, kus leiaksid peavarju kõik kohalikud organisatsioonid, keda oli tekkinud mitmeid, nende hulgas ka kool eesti lastele. Ent - 1960.a. loodi vastav toimikond, kellest hiljem kasvas välja Osühing Eesti Maja. See ostis 1964.a. hooletusse jäetud ning kapitaalremonti nõudva endise klubihoone 1932 Belair Road. Selle ostuhinna tasumiseks oli selts kogunud tunduva alusvarasumma, millele lisa andsid Baltimore ja Washingtoni eestlased ja organisatsioonid, kaugemaltki. Uhistööna viidi see hoone sellisesse seisundisse, millises seda näeme tänapäev. Jaan Roosman seda enam ei näinud, ta suri 1962, ent see on tema innu ja armastusega tehtud külvil vil. Ta mälestuseks seisab Eesti Maja jalutusruumis ta skulptuur-portree (terrakota), mille valmistanud kunstnik Maret Maiste-Põldmäe.

Jaan Roosmanile oli südamelähedane ka kiriku elu. Ta oli üks Balt. Markuse koguduse asutajaid, selle nõukogu liige ja sotsiaalhoolekande juhataja. Koguduse inkorporeerimist Marylandi Sinodisse kuuluvana toetas ta soojalt. Ta oli sündinud Pärnumaal, Saarde kihelkonnas 18. nov. 1891, meremehena siia sattunud, nagu "vanadeestlased" enamasti, teenides eluüldpidamist peamiselt ehitustööga. Ta abikaasa suri varakult, abielu oli lastetu.

A.J. Leinjärv.

BULLETIN I LAEGAS. Ajakirja sõprade armastus on siiski olnud suurem suvekuumusest, nad on toetanud selle ilmumist, mida tänuga kviteerime:

B. E. Vastastikune Matusekassa - \$5.00; hra. Juhan Ilves (N.Y.) (jumalagajätt) - \$2.00; hra. Heinz Riivald (New Jersey) - \$15.00; Õpetaja Max E. Saar - \$5.00; Prof.dr. Ernst Opik (Põhja-Iirimaa) - \$15; hra. ja pr. Tõnu ja Marju Parming - (Connecticut) - \$10.00. Kokku \$52.00.

KOHALIK SELTSKONDLIK TEGEVUS on praegu umbes seisundis, nagu orkester enne operi või opereti algust: muusikaruumist kostub pillide häälestamist. Loodame, et oktoobriks valmivad ettevõtmiste kavad ja saame ilmutada ka kalendaariumi.

Informatsiooni ja kaastööd oktoobri numbrisse ootame septembri 15-ndaks.

B.E.O. BULLETIN NR. 71, SEPTEMBER 1972. VALJAANDJA: B.E. ORGANISATSIOONID
Tegevtoimetaja: Aleksander J. Leinjärv, 3519 Pelham Ave., Baltimore, Md. 21213, tel. 485-3287. Noorte lehekülje toimetaja: Meeta Liiv, 3200 Westfield Ave., Baltimore, Md. 21214, tel. 254-9032. Toimetuskolleegium: Tiiu Anniko, Lilian Esop, Jyri Kork, Ants Põldmäe, Douglas Põldmäe, Jaan Stiim. Laekahoidja: Bernhard Lige, 1548 Gleneagle Road, Baltimore, Md. 21212. Embleem: Jaan Born.